



KORRALDUS

13. detsember 2021 nr 430

**Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korralduse nr 305
„COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed
ja piirangud“ muutmine**

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 2 punktide 3 ja 5, lõike 3, lõike 5 punkti 3 ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõiget 8:

1. Muuta Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021. a korraldust nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ järgmiselt:

1) täiendada korraldust punktiga 6² järgmises sõnastuses:

„6². Punkte 2 ja 4–6, välja arvatud punkti 4 alapunkte 6 ja 7, ei kohaldata isiku suhtes, kes on ületanud riigipiiri Eestisse sisenemise eesmärgil ja kes on viimase 10 kalendripäeva jooksul viibinud välisriigis, kus Terviseameti hinnangul on tuvastatud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse tüve B.1.1.529 (omikron) levik. Vastavate riikide nimekiri on avaldatud Välisministeeriumi veebilehel. Isiku suhtes, kes ei vasta punktis 5 sätestatud tingimustele, ei kohaldata punktis 1 nimetatud 10-kalendripäevast piirangut, kui isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud viivitamata pärast riiki saabumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi, mille tulemus peab olema negatiivne, ja isikule on tehtud SARS-CoV-2 RT-PCR test mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist ning selle testi tulemus on olnud samuti negatiivne. Isiku suhtes, kes vastab punktis 5 nimetatud tingimustele, ei kohaldata punktis 1 nimetatud 10-kalendripäevast piirangut, kui isikule on tervishoiuteenuse osutaja teinud viivitamata pärast riiki saabumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi, mille tulemus peab olema negatiivne. Käesolevas punktis sätestatud korras testi tegemisel peab isik kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.“;

2) tunnistada punkt 6² kehtetuks.

2. Korraldus jõustub 16. detsembril 2021. a. Korralduse punkti 1 alapunkt 2 jõustub 7. jaanuaril 2022. a.

3. Avaldada korraldus Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks, vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igatüüpe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks on kaitsealas inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti on kaitsealas avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusohut miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata, arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igatüüpe, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 3, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uude ohtliku nakkushaigusega; Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusi abinõu (kohustus või piirang) kohta; abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue; abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Käesoleva korraldusega kehtestatakse koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks meetmed ja piirangud, mille eesmärk on vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut.

11. novembril 2021. a tuvastati Botswanas ja 14. novembril 2021. a Lõuna-Aafrika Vabariigis uus SARS-CoV-2 viiruse variant B.1.1.529 (omikron). Omikronvariandil on võrreldes koroonaviiruse metsiku tüvega üle 30 mutatsiooni, mis asetsevad ogavalku kodeerivas piirkonnas. Niivõrd suur mutatsioonide arv teeb omikrontüvest kõige suurema mutatsioonide arvuga tüve, mida on seni alates pandeemia algusest tuvastatud (kokku üle 50 mutatsiooni).

Senini puudub tõendus põhine teave, missugust mõju avaldavad tekkinud mutatsioonid viiruse omadustele. Arvestades mutatsioonide paiknemist ning nende suurt arvu, samuti Lõuna-Aafrikas täheldatud kiiret haigestumise kasvu, hindasid Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC)¹ ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO)² eksperdid, et tegemist võib olla viiruse tüvega, millel on suurenenud ülekandumisvõime ja võime koroonaviiruse spetsiifilisest immuunsusest hoolimata nakatumist põhjustada. Sellest tulenevalt nimetas WHO 26. novembril 2021. a kõnealuse tüve murettekitavate tüvede (VOC) hulka. ECDC³ ja Euroopa

¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/threat-assessment-brief-emergence-sars-cov-2-variant-b.1.1.529>

² [https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-\(b.1.1.529\)-sars-cov-2-variant-of-concern](https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-(b.1.1.529)-sars-cov-2-variant-of-concern)

³ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/threat-assessment-covid-19-emergence-sars-cov-2-variant-omicron-december-2021.pdf>

terviseohutuse komitee (*Health Security Committee – HSC*)⁴ soovivad testimise ja isolatsiooni meetmeid rakendada nii vaksineeritutele kui ka läbipõdenutele.

Alates 1. detsembrist 2021. a kehtib regulatsioon, mille kohaselt kehtib kõikidele koroonaviiruse SARS-CoV-2 omikrontüve suhtes riskiriigiks tunnustatud riikidest Eestisse sisenevatele isikutele 10-päevane liikumisvabaduse piirang. Seni on rakendatud korraldus olnud tõhus omikrontüve tuvastamiseks, kuna 13 Eestis tuvastatud juhust seitse on tuvastatud just riskiriigist Eestisse naasmise järel.

Kuna tõsikindlaid teadusandmeid omikrontüve kohta veel ei ole, siis on vajalik meetmega jätkata ning regulatsiooni kehtivust pikendada. Regulatsiooni kehtivus katab eelseisva pühadeperioodi, mil inimesed reisivad palju, seega on tarvis testida reisilt tulijaid. Samuti on pühade aeg puhkuste aeg, mistõttu on ka teadustöö ning uue tüve uurimine aeglustatud.

Liikumisvabadust ei pea piirama isikud, kes on mitte rohkem kui 12 kuud tagasi SARS-CoV-2 viiruse suhtes täielikult vaksineeritud või mitte rohkem kui kuus kuud tagasi COVID-19 haiguse läbi põdenud, kui nad teevad viivitamata Eestisse saabumise järel SARS-CoV-2 RT-PCR testi ning selle testi tulemus on negatiivne.

Isikud, kes ei ole vaksineeritud või COVID-19 haigust läbi põdenud, saavad 10-päevast liikumisvabaduse piirangut lühendada, kui nad teevad viivitamata Eestisse saabumise järel SARS-CoV-2 testi ja selle tulemus on negatiivne ning kordustestimise SARS-CoV-2 RT-PCR testiga mitte varem kui kuuendal päeval pärast esimese testi tegemist ja selle tulemus on samuti negatiivne. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peavad mõlemad isikute grupid viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

Omikrontüve leviku seisukohalt loetakse riskiriikideks käesoleva korralduse tähenduses riigid, kus on tuvastatud omikrontüve levik, või riigid, kust on kõrgendatud oht omikrontüve Eestisse sissetoomiseks. Riikide nimekiri koostatakse Terviseameti epidemioloogilise hinnangu alusel ja avaldatakse Välisministeeriumi veebilehel.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul, arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

⁴ Terviseohutuse komitee. *The time to act is now: The urgency of implementing swift and targeted public health measures to slow down and contain the spread of the SARS-CoV-2 Omicron variant of concern*. 07.12.2021.